

vobodník Václav Novák

Jací to musí být lidé? Především politicky a třídně pevní, uvědomělí, ve výběru stoprocentně spolehliví. Dále hraví, samostatní a praktičtí. V jejich výběru není přestávek. Slouží nepřetržitě, ve dne i v noci, v létě za veder i dešti, v zimě za mrazů i větru, který na centimetrové věži dokáže proniknout do nejteplejší oblečení. Jistě, letní střílení po čtyřech hodinách se v zimě prodlužuje. Opustit strážní věž mohou jen vichřicí a bouřek. I potom ovšem střeží nás vzdušný prostor z připravených kopů. Ptali jsme se na nemocnost a žádali jsme se s úsměvem: snad někdy máma, to ano, ale jinak... neznáme, říkají.

Kollektiv hlásky, kterou jsme navštívili, je od letošního Dne armády nosilem titulu vzorné družstvo. Soudruzi k splnili závazek, který si dali k I. výročí SSM a k 55. výročí Říjnové revoluce.

Berou svou namáhavou službu jako nejsamořejmější povinnost, jako by necestili tu velkou odpovědnost, kterou mají tam, kde i moderní technika nemůže splnit své poslání. Víte nyní, jak žijí? Jak ale žijí?

Prosíme — přezujte se!

Opusťte představu kasáren, ze kterých v svých posádkách vidíte vycházejíce vojáky. Nevelký srub či spíše malá hala s jednou místností pro službu, ložnicí určenou i pro odpočinek, s malou kuchyňkou a koupelnou, s předníkou, to vše vysoko na kopci, hluboko vraceno ve hvozdech Šumavy je jeho domovem. Doslova domovem, vždyť prožijí po speciálním výcviku dva roky své základní služby. A domov chce být! I pro nás, vojáky, tím více ženy. Kromě naší reportáži, byl šokem ten vydáný úklid a lad. Vše naleštěno, nastováno, za dveřmi přezuvky. Vzorná ubytovna, místnost. Bezvadně uklizená ložnice, ustláno, záclony, textil, květiny, televizor. Kuchyňka, nad níž se ženy rozváýaly. Srovnání s pohádkovým domečkem, v němž Sněhurka našla své přátele, bylo zcela na místě. Takové prostředí je

nabýskalo, tím je tím. A staro se na hodou, že číslo hlásky, kde se mělo filmovat, bylo zaměňeno a filmáři i s vrtulníkem se objevili tam, kde byl ten nejvšeobecnější den, s jeho starostmi, službou atd. A točilo se. Když pak pravda vyšla najev, soudruzi od filmu nevěřili. Tak hluboký dojem v nich zanechala čistota a upravenost hlásky.

Kdo uklizí, ptali jsme se. Smál se; uklizejí všichni, mají zájem na krásném prostředí. Hlavní slovo ovšem, netajili se s tím před námi, má vždy ten »služebně nejmladší«, než ho nový příchozí vystřídá. Inu, také nepsaný zákon...

Vaření — to je umění...

ale to, prosím vás, nepište, to víte, jak se ženské dozvídá, že všichni umí vařit. Především měli tuhle starost ženáči. Jistě nám soudruzi prominou, že takovou věc nesmíme. A nejen proto, že to není pro muže žádná hanba, spíše čest, ale i v jiných důvodů. Nebyli jsme sice hosty jejich kuchyně, ale sám jídelníček, do kterého jsme nahlédli, prozrazuje dost. Posuďte ostatně sami: plněné pátrky, hovězí guláš, čočka a vejce, řízek s bramborovou kaší, rybí polévka, karbanátky atd. Jídlo si připravují podle vlastní volby a chuti. Samozřejmě i podle denní finanční normy.

Vojín Antonín Róka

Soudruzi Jan Valdman a Antonín Kotrba se vrátili s proviantem

Ve vaření se střídají. V kuchyňce mají k dispozici plynovou chladničku a sporák; zásobu plynu v bombách jim čas od času dopraví z vyšší jednotky, podobně i uhlí na celé zimní období. S potravinami je to ovšem horsí. Ty jsou nejblíže k dostání 8 km od hlásky a každodenně »dopravují prostředkem« je jedině pořádný tlumok a vlastní záda. S pravidelnou třicetikilogramovou zátěží — i při vzájemném střídání vždy dvou »nákupcích« — je to i v létě výkon fyzicky obdivuhodný, natož v zimě, když strmou lesní cestu, jinak plnou výmolů a staletého kořáni, pokryje vysoký sněhový příkrov. Na naši otázku, zda někdy přece jen netrpí hladem, jsme dostali nechápavou a usměvavou odpověď. Balíčky od rodičů? Ani nápad, snad jenom ted na vánoce ta trocha cukroví přijde vhod. Na to si sami přece jen netroufáme.

Vycházky? Ano, kdo nemá právě službu, může jít i na vycházku, samozřejmě těch nezbytných 8 km. Jistě že chodí do kina, do restaurace, posedět se známými i začít si. Na hlásce prozatím nemají elektřinu. I petrolejka však stačí, čist se dá. Mají televizor a výborný obraz. Pravidelně dostávají i denní tisk — Rudé právo, Obranu lidu, Mladou frontu, Čs. vojáka, slovenskou Pravdu. Jejich živými přáteli jsou i další uznávaní příslušníci hlásky, dva statní kocouři, pověření úkolem, jaký se kočkám zpravidla dívá. Jejich vykmenost však svědčí o snadnějším a pravidelnějším zdroji obživy...

Vyrůstají zde chlapí

Prožijí zde dva roky své základní vojenské služby. Chápu nutnost tvrdého

meiry vzdálení od svých jednotek, v místech, kam není někdy ani přístupu, s jednotkou spojeni jen linkou či rádiem. Hrozba trestu? Nikoliv! Je to vědomí vysoké odpovědnosti vůči lidu své země, vůči bratrským národům socialistického tábora, na jehož nejzápadnější východě stojí na hláskách svých strážních věží a chrání »čisté nebe« nás všechn.

VĚROSLAV NEJMAN, JAN HŮLA

Vojín Luboš Mareček

Foto VĚROSLAV NEJMAN